

सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाकरीता निसर्ग पर्यटन योजनेंतर्गत वनेतर क्षेत्रातील पाणथळे, सरोवर इ. ठिकाणच्या जैव विविधतेचे व्यवस्थापन (२४०६ २२९५) लेखाशीर्षांतर्गत अनुदान वितरित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: साववि-२०२०/प्र.क्र.२/फ-११
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : ८ जानेवारी, २०२०

वाचा:-

१. महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. अंदाज-२०१५/प्र.क्र.३६/ फ-११, दि. १६ जून २०१५
२. महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. साववि-२०१८/प्र.क्र.११३/ फ-११, दि. १३ जून २०१९
३. वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१९/प्र.क.९२/अर्थ-३, दि. ०८ जुलै २०१९.
४. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (अर्थसंकल्प , नियोजन व विकास) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे क्रमांक कक्ष -१/पी/यो/नबाप्र/ प्र.क्र.१०/१३९७/२०१९-२०, दि. ११.१२.२०१९ चे पत्र.

प्रस्तावना:-

निसर्ग पर्यटन योजनेंतर्गत वनेतर क्षेत्रातील पाणथळे, सरोवर इत्यादी ठिकाणच्या जैवविविधतेचे व्यवस्थापनासाठी शासनाने संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये योजना मंजूर केली असून संदर्भ क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये सदर योजनेस योजनेच्या मूळ कालावधीएवढ्या कालावधीसाठी पुढे चालू ठेवण्यास मंजूरी देण्यात आली आहे.

२. मागणी क्र. सी-०७-२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन राज्य योजनांतर्गत योजना (०२)(०६) निसर्ग पर्यटन (राज्य) (२४०६ २२९५) या योजनेंतर्गत सन २०१९-२०२० करिता एकूण ४ योजनांकरिता मिळून रु.५६००.०० लक्ष निधी मार्च २०१९ च्या अर्थसंकल्पिय अधिवेशनात अर्थसंकल्पित करण्यात आलेला आहे. त्यांतर्गत वनेतर क्षेत्रातील पाणथळे, सरोवरे इ. ठिकाणच्या जैवविविधतेचे व्यवस्थापन यासाठी सन २०१९-२० करिता रु.१००.०० लक्ष इतकी तरतूद करण्यात आली आहे. वित्त विभागाच्या दिनांक ०८.०७.२०१९ रोजीच्या परिपत्रकानुसार मुळ अर्थसंकल्पित रकमेच्या ६० % रु.६०.०० लक्ष निधी वितरणासाठी उपलब्ध आहे.

३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) यांनी संदर्भ क्र. ४ येथील पत्रान्वये नाशिक, औरंगाबाद व नागपूर या सामाजिक वनवृत्तांसाठी रु.१७.०३ लक्ष रकमेचा चालू बाब प्रस्ताव शासनास सादर केला आहे. त्यानुसार निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

सामाजिक वनीकरण विभागांमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या निसर्ग पर्यटन- राज्य योजनांतर्गत योजना, (०२)(०६) पाणथळे, सरोवरे इ. ठिकाणच्या जैवविविधतेचे व्यवस्थापन (२४०६ २२९५) हया योजनेकरिता सन २०१९-२० या वित्तीय वर्षात खालील सामाजिक वनवृत्तांनी मागणी केल्यानुसार रु.१७.०३ लक्ष निधी वितरित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र	सामाजिक वनवृत्त	विभाग	रक्कम (रु. लाखात)
१.	नाशिक	नाशिक	७.३४
२.	औरंगाबाद	परभणी	१.८०
३.	नागपूर	गोर्दिया	७.८९
	एकूण		१७.०३

२. सदर निधीसाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर हे राहतील. त्यांच्याकडे हा निधी सुपूर्द करण्यात येत आहे. मंजूर निधीचे जिल्हानिहाय वाटप करण्यास प्रधानमुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. या योजनेंतर्गत घ्यावयाच्या कामाची अंमलबजावणी कृती आराखड्याप्रमाणे, विहित कार्यपद्धतीनुसार आणि ठरविलेल्या मुदतीत करण्याबाबत दक्षता घ्यावी. याबाबत सविस्तर मार्गदर्शक सूचना क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना द्याव्यात आणि अंमलबजावणीबाबत वेळोवेळी आढावा घ्यावा. मंजूर निधीपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची नियंत्रक अधिकाऱ्यांनी दक्षता घ्यावी.

३. वितरित निधी मंडळे/ महामंडळे यांच्या वा इतर बँक खात्यात, स्वीय प्रपंजी लेख्यामध्ये अथवा सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडील ठेव अंशदान निधीमध्ये काढून ठेवता येणार नाही. तसे सदर निधी खर्च करताना महाराष्ट्र अर्थसंकल्पीय नियम पुस्तिका व वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका यामध्ये उल्लेख केलेल्या तरतुदीनुसार व वेळोवेळी दिलेल्या सूचनांचे पालन करण्यात यावे.

४. जिल्हानिहाय वितरीत तरतुदीची माहिती व राबविण्यात आलेल्या कार्यक्रमाची/झालेल्या खर्चाचा तपशील शासनास दरमहा विहित प्रपत्रात सादर करण्यात यावा. तसेच योजनेचे संनियंत्रण प्रधानमुख्यवनसंरक्षक(वनबल प्रमुख), महाराष्ट्रराज्य, नागपूर यांच्यामार्फत व्हावे.

५. सदर योजनेंतर्गत होणारा खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशीर्षाखाली सन २०१९-२० च्या मंजूर अर्थसंकल्पीत निधीतून वित्त विभागाच्या संदर्भित दिनांक ०८.०७.२०१९ परिपत्रकासोबतच्या परिशिष्टातील अ.क्र.९ मध्ये नमूद केलेल्या अटीच्या पूर्ततेच्या अधिन राहून खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्र. सी-०७,

२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन, राज्य योजनांतर्गत योजना,

८००(०२)(०६) निसर्ग पर्यटन (राज्य)

पाणथळे , सरोवरे इ. ठिकाणच्या जैवविविधतेचे व्यवस्थापन (२४०६ २२९५)

६. सदर शासन निर्णय वित्त विभाग, शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.१२/अर्थ-३, दि.०८.०७.२०१९ ला अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००१०८१५२३५७७११९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(दामोदर दळवी)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
४. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) (नाशिक/औरंगाबाद/ नागपूर)
५. वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण वृत्त (नाशिक/औरंगाबाद/ नागपूर)
६. विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण (नाशिक/परभणी/गोंदिया)
७. महालेखापाल, (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,
८. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नाशिक/परभणी/गोंदिया
९. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई ४०० ०३२.
१०. निवासी परिक्षा लेखा अधिकारी, मुंबई
११. वित्त विभाग, व्यय-१०, अर्थसंकल्प-०६ मंत्रालय, मुंबई-३२
१२. कार्यासन अधिकारी, फ-२, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१३. कार्यासन अधिकारी, ब-१, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१४. उप सचिव/अवर सचिव(सर्व), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१५. निवडनस्ती/फ-११.